

Beleids- en begrotingstoelichting

INTEGRATIE EN INBURGERING

Begroting 2026

I. INHOUD

I. INHOUD.....	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER	4
III. SAMENVATTING	6
IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN	7
V. BELEIDSVELD I: INTEGRATIE EN INBURGERING	8
1. ISE: INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB	8
1.1. SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst, onder wie nieuwkomers.....	9
1.1.1. OD 1.1: We optimaliseren het inburgeringstraject en streven naar maximale deelname	9
1.1.2. OD 1.2: We intensifiëren het opleidings- en arbeidsmarkttraject om inburgeraars snel en duurzaam aan het werk te krijgen	11
1.1.3. OD 1.3: We bestrijden discriminatie en racisme via maatregelen binnen alle domeinen.....	12
1.1.4. OD 1.4: We stimuleren en inspireren andere domeinen en actoren om mee te werken aan het integratie- en inburgeringsbeleid	12
1.2. SD 2: We versterken het samenleven	13
1.2.1. OD 2.1: We zetten in op het versterken van sociale cohesie	13
1.2.2. OD 2.2: We versterken de Nederlandse taal als verbindende factor in de samenleving	14
1.2.3. OD 2.3: We bestrijden gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie, zowel online als offline	15
1.3. SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid	16
1.3.1. OD 3.1: We maken van de beleidsuitvoerende actoren nog efficiëntere organisaties	16
1.3.2. OD 3.2: We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat integratie, inburgering en samenleven in de eerste plaats lokaal gebeurt	17
1.3.3. OD 3.3: We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld en ondersteunende organisaties	17
1.3.4. OD 3.4: We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid en de monitoring en evaluatie ervan	17
1.3.5. OD 3.5: We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken.....	18
1.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar	19
VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD	27
VII. LIJST MET AFKORTINGEN.....	28
VIII. BIJLAGE OVERZICHT BELEIDS -EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN	29
1. Geplande beleidsinitiatieven	29
2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven	29
3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering	30
IX. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN'	31

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

In Vlaanderen anno 2026 is diversiteit een realiteit. Integratie en inburgering zijn in die context noodzakelijke voorwaarden voor een veerkrachtige en verbonden samenleving. En dat is een gezamenlijke opdracht die wederzijdse inspanningen vraagt, in de eerste plaats van de nieuwkomer zelf, maar ook van de ontvangende samenleving. Zo wordt diversiteit een echte troef voor de nieuwkomer, voor onze arbeidsmarkt, voor de brede samenleving. Een verhaal van kansen krijgen en verantwoordelijkheid nemen.

De **kennis van het Nederlands is en blijft daarbij enorm belangrijk**. Wie hier wil wonen, werken en zich thuis voelen, moet voldoende Nederlands kunnen gebruiken in het dagelijks leven, op school en op de werkvloer. Samen met onze partners willen we anderstalige nieuwkomers sneller en beter naar dat gewenste taalniveau begeleiden. Dat doen we met meer oefenkansen en met extra aandacht voor wie met drempels geconfronteerd wordt.

We **versterken het inburgeringstraject gericht**. De cursus maatschappelijke oriëntatie (MO) wordt modulair zodat we nog beter kunnen inspelen op ieders traject. We verhogen de lat om te slagen voor MO naar 70% voor de globale score en behouden de 80% voor de kennisvragen over onze normen en waarden.

Tegelijk verankeren we **B1 mondeling** (volgens het Europees Referentiekader) als **streefniveau voor Nederlands binnen inburgering**. Hiervoor zijn ook structureel bijkomende middelen voorzien om deze ambitie te kunnen realiseren. Wie werkt of extra begeleiding nodig heeft, kan rekenen op ondersteuning. We bekijken ook hoe we de retributiebedragen voor de lessen MO en Nederlands kunnen aanpassen in functie van het inkomen van de inburgeraar. Zo houden we het traject ambitieus, haalbaar en rechtvaardig.

Activering naar werk blijft een topprioriteit. Samen met VDAB, de OCMW's en werkgevers bouwen we verder aan proeftuinen en trajecten die sneller naar duurzaam werk leiden, met gerichte ondersteuning op de werkvloer rond taal en integratie. We maken afspraken over rollen en verantwoordelijkheden en zorgen voor een vlotte doorverwijzing naar reguliere diensten. Want **werk blijft de sterkste hefboom tot maatschappelijke zelfredzaamheid**.

Met de vierde pijler, ook wel het **Participatie- en Netwerktraject** genoemd, zetten lokale besturen, agentschappen en een breed middenveld in op het versterken van het sociaal weefsel en kunnen inburgeraars hun netwerk uitbreiden. Deze nieuwste pijler van ons inburgeringstraject zal in 2026 ook geëvalueerd worden om goed zicht te krijgen op de effectiviteit van deze pijler, de governance en uitwerking door lokale besturen.

In Brussel blijven we inzetten op toeleiding naar het Nederlandstalige traject en op het Totaalplan Nederlands.

Samen leven vraagt investeren in sociale cohesie. We zetten een inclusief beleid op met focus op Nederlands, werk en onderwijs, met specifieke aandacht voor vrouwen en meisjes. We starten **actiegericht onderzoek** naar parallelle gemeenschappen en pakken segregatie aan met methodieken die ontmoeting en verbinding stimuleren. Dat doen we zowel in aandachtswijken in stedelijke als in landelijke gebieden waar de sociale weefsels onder druk staan.

Ook de strijd tegen **schadelijke polarisatie en gewelddadige radicalisering** zetten we door. **Lokale besturen** krijgen daarbij structurele **ondersteuning voor hun regierol**. Dat doen we met de erkenning van partnerorganisaties en gerichte opleidingen. We optimaliseren de werking van de lokale integrale veiligheidscellen

radicalisering (LIVC-R) en zorgen voor duidelijke handvatten waarmee gemeenten aan de slag kunnen. Want veiligheid en verbinding gaan hand in hand.

Sterke beleid vraagt sterke partners. We ondersteunen het Agentschap Integratie en Inburgering (AGII), Atlas, Amal en het Huis van het Nederlands Brussel om nog efficiënter te werken. We investeren in **monitoring en evaluatie**, gaande van de Barometer Samenleven en de Lokale Integratiescan tot impactonderzoeken. We blijven leren van en delen met internationale partners, en waar het kan halen we goede praktijken naar hier en dragen we onze eigen expertise uit.

We hebben met de Vlaamse Regering **een ambitieus regeerakkoord** afgesloten, ook op het vlak van Integratie en Inburgering. Een regeerakkoord dat investeert in mensen, maar tegelijkertijd ook **de rekeningen op orde** wil houden. De begrotingsopmaak voor 2026 is daarbij een cruciale stap op weg naar een begrotingsevenwicht in 2027. Daarom werden overheidsuitgaven, subsidies, maar ook onze eigen werking kritisch tegen het licht gehouden. Zo houden we onze overheidsfinanciën ook de komende generaties gezond én creëren we voldoende ruimte voor investeringen en beleid.

Want onze ambitie is helder: een warm, verbonden en veerkrachtig Vlaanderen, waar we niet naast elkaar, maar met elkaar leven. Waar diversiteit troef is, maar waarden, normen en een sterke verbindende taal gedeeld worden. Ik reik de hand aan lokale besturen, organisaties, bedrijven en burgers om ook in 2026 samen stappen te zetten in die richting, voor meer taal, meer werk, meer verbinding en een hechter samenleven.

Hilde Crevits

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en

Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij

III. SAMENVATTING

Binnen het Vlaamse integratie- en inburgeringbeleid ligt de focus in 2026 op het regelgevende traject voor het versterken van inburgeringsaanbod, arbeidsmarktintegratie, de ondersteuning van het lokaal integratiebeleid en beleid rond sociale cohesie. Hierbij zorgen we maximaal voor een onderbouwd beleid, met bijzondere aandacht voor lokale besturen en samenwerking met diverse partners.

- In 2026 worden belangrijke voorbereidende stappen gezet om het inburgeringstraject te versterken, met meer flexibiliteit via een modulair aanbod Maatschappelijke Oriëntatie en de verhoging van de cesuur voor de MO-test. Ook de regelgevende voorbereidingen worden getroffen voor het verhogen van het vereiste taalniveau naar B1 mondelingen de ontwikkeling van een voortraject in het land van herkomst en voor arbeidsmigranten van buiten de EU. In het kader van participatie- en netwerktraject wordt het "Wij Doen Mee"-programma verder uitgerold om het sociaal netwerk en participatie van inburgeraars te versterken. Tevens wordt een beleidsevaluatieonderzoek opgestart naar de impact en organisatie van dit traject.
- De agentschappen integratie en inburgering werken samen met VDAB en OCMW's om inburgeraars duurzaam aan het werk te krijgen. Er wordt ingezet op afgestemde begeleiding, oriënterende voortrajecten en ondersteuning voor werkgevers rond taal en integratie op de werkvloer, met aandacht voor discriminatie op de werkvloer. Proeftuinen worden verder ondersteund en geëvalueerd, met mogelijke regelgevende aanpassingen.
- Vlaanderen voert een breed antidiscriminatiebeleid met focus op sensibilisering en preventie vanuit het integratie- en inburgeringskader.
- Er wordt ingezet op ontmoeting, dialoog en verbinding in een superdiverse samenleving om segregatie en parallelle gemeenschappen tegen te gaan. In 2026 start een actiegericht onderzoek naar parallelle gemeenschappen en een inclusief sociaal cohesiebeleid met prioriteit voor Nederlands, werk en onderwijs, met bijzondere aandacht voor vrouwen en meisjes.
- De Nederlandse taal wordt als verbindende factor versterkt via diverse partners en beleidsdomeinen. Het project 'Oefenkansen Nederlands' wordt verder uitgerold met onderzoek naar succesvolle impact, ondersteuning van lokale besturen en communicatiecampagnes. Ook technologische toepassingen zoals vertaalapps worden verder ontwikkeld en geïntegreerd.
- Uitvoering van het geïntegreerde actieplan in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie wordt voortgezet met structurele financiering voor lokale besturen en de erkenning van partnerorganisaties ter ondersteuning van de lokale besturen. Ook wordt een studieopdracht opgestart voor optimalisatie van de LIVC-R-werking.
- Lokale besturen worden verder ondersteund als regisseurs van integratie en samenleven met begeleiding door agentschappen integratie en inburgering, financiering voor oefenkansen Nederlands, en subsidies voor expertenorganisaties in het kader van sociale cohesie.
- Er wordt geïnvesteerd in monitoring en evaluaties, waaronder de actualisatie van de Barometer Samenleven en de Lokale Integratiescan, onderzoek naar integratie van tijdelijk ontheemden, impactonderzoek naar oefenkansen Nederlands, en evaluaties van het participatie- en netwerktraject en LIVC-R.
- Vlaanderen deelt kennis over inburgering met andere regio's en landen, zoekt allianties rond thema's als inburgering in het land van herkomst en taal, en leert van buitenlandse goede praktijken.

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

Nog niet van toepassing.

V. BELEIDSVELD I: INTEGRATIE EN INBURGERING

TOTAAL - INTEGRATIE EN INBURGERING, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	200	0	0	120.145	121.148
Bijstelling BO 2026	0	0	0	-4.501	-4.501
BO 2026	200	0	0	115.644	116.647

PROGRAMMA SH - INTEGRATIE EN INBURGERING

(duizend euro)

	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2025	200	0	0	120.145	121.148
Bijstelling BO 2026	0	0	0	-4.501	-4.501
BO 2026	200	0	0	115.644	116.647

1. ISE: INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB

INDICATOREN

Benaming	Aantal anderstaligen dat in jaar 2024 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Aantal anderstaligen dat in jaar 2024 (jaar x -1) voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel is 39.497
Bron	Datawarehouse van kruispuntbank inburgering
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator kan eventueel internationaal vergeleken worden.
Reeds gebruikt in andere documenten	Deze indicator werd in deze vorm nog niet opgenomen in eerdere documenten.

1.1. SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlandse herkomst, onder wie nieuwkomers

1.1.1. OD 1.1: We optimaliseren het inburgeringstraject en streven naar maximale deelname

In 2026 worden aanzienlijke stappen gezet in het versterken van de 4 pijlers voor een geslaagd inburgeringstraject zijnde de kennis van het Nederlands (NT2), gedeelde waarden en normen (MO), werk (activering) en participatie (participatie- en netwerktraject). De zelfredzaamheid bij nieuwkomers verhogen in een maatschappij waar goed samenleven vooropstaat en waar iedereen zijn deel doet om dat mogelijk te maken, staan hierbij voorop.

Om toekomstgericht te kunnen inspelen op veranderingen zal de cursus Maatschappelijke Oriëntatie (MO) meer modulair worden vormgegeven en zal een klantenportaal worden ontwikkeld, wat nog meer flexibiliteit mogelijk maakt. De Oekraïne-crisis en de beleidsintenties zoals het voorzien van inburgering in het land van herkomst en het verplichten van inburgering voor arbeidsmigranten, vereisen maatwerk. Om dit te realiseren zullen AMIF-middelen worden ingezet.

Vanaf februari 2026 wordt de cesuur voor het slagen voor de test MO verhoogd van 50% naar 70% voor de globale score. Deze globale score bestaat uit de resultaten van de gestandaardiseerde MO-test en de procesevaluatie. Voor de cesuur van testvragen die ingaan op de kennis van normen en waarden, blijft de lat op 80% liggen. Met deze cesuurverhoging wil ik verzekeren dat inburgeraars over een grondige kennis van onze samenleving beschikken.

De Canon van Vlaanderen wordt sterker verankerd in de cursus MO. De vertaling van de module 'Geschiedenis van België', gebaseerd op materiaal uit de Canon, wordt ook in 23 talen aangeboden.

Naast inzicht in de samenleving, is een goede taalkennis een essentiële voorwaarde voor participatie, vooral ook om betere perspectieven te hebben op de arbeidsmarkt. Daarom wordt het vereiste taalniveau voor inburgeraars opgetrokken naar B1 mondeling. De kernelementen om dit taalniveau te bereiken, gaf ik aan in mijn mededeling aan de Vlaamse Regering van 4 april 2025 over 'De weg naar B1 mondeling in het kader van het inburgeringstraject'. Ik zet daarbij ook maximaal in op oefenkansen en bijkomende taalondersteuning gedurende het hele inburgeringstraject en geef de inburgeraar eigenaarschap over zijn eigen taaltraject, met aandacht voor wie werkt en voor wie het moeilijk heeft het taalniveau te behalen. In 2026 start ik de nodige voorbereidingen op, ook om hiervoor een decretale basis te voorzien.

De inburgeraar moet sinds september 2023 een retributie betalen voor zowel MO als NT2, tenzij men daarvan vrijgesteld wordt. Om deze vrijstellingscategorieën, conform het regeerakkoord, inkomensgerelateerd te maken wordt een analyse gemaakt naar bestaande systemen van sociale tarieven of vrijstellingen. Op basis van deze bevindingen worden de gewenste aanpassingen tevens meegenomen in het regelgevende traject dat in 2026 wordt opgestart.

In de reeds lopende proeftuinen rond activering, heb ik aan de Vlaamse Regering op 20 juni 2025 een mededeling voorgelegd waarin ik mijn toekomstvisie op activering van inburgeraars concretiseer. Ik ga hier verder op in bij OD 1.2.

Het participatie- en netwerkwerktraject of de zogenaamde vierde pijler van inburgering moet inburgeraars in Vlaanderen de kans geven om hun sociaal netwerk te versterken en verbreden. Hiervoor zijn de lokale besturen prioritaire partners. Zij ontsluiten geschikt

aanbod dat aanwezig is op hun grondgebied. Met Europese (AMIF) middelen en Vlaamse cofinanciering investeer ik in het "Wij Doen Mee"-programma. Daarmee werden 18 regionale organisatienetwerken – 15 referentieregio's en de 3 grootsteden Antwerpen, Gent en Brussel – opgezet. Dat zijn partnerschappen van lokale besturen, de agentschappen integratie en inburgering en een brede waaier aan actoren uit diverse maatschappelijke sectoren als sport, onderwijs, welzijn, cultuur, vrije tijd en vrijwilligerswerk. Elk partnerschap stelde een actieplan op dat in 2026 verder wordt uitgerold om in te spelen op regionale uitdagingen en noden betreffende het ontsluiten van een divers en kwaliteitsvol aanbod aan participatie- en netwerktrajecten. Aansluitend worden communicatie-acties opgezet om deze vierde pijler van inburgering meer bekendheid te geven bij potentiële partners. Dit moet ertoe bijdragen dat er nog meer stakeholders warm worden gemaakt voor het participatietraject. Hierbij zullen inspirerende getuigenissen van inburgeraars, werkgevers en professionals gebracht worden.

In 2026 maak ik ook werk van beleidsevaluatief onderzoek rond het participatie- en netwerktraject. Dat zal bestaan uit twee delen. Het eerste deel wordt een onderzoek om een beeld te verkrijgen van de impact en beleving van het participatie- en netwerktraject vanuit het perspectief van de inburgeraar, dat opstart op 1 februari. Ik wil daarmee nagaan of we de beoogde doelstellingen van het traject bereiken en zicht krijgen op hoe de inburgeraar het traject procesmatig en procedureel beleeft. Zo wil ik zicht krijgen op de effectiviteit van de vierde pijler: helpt het de inburgeraar bij het uitbouwen van een informeel sociaal netwerk, in de zoektocht naar werk en/of opleidingskansen, bij het oefenen van het Nederlands,...? In het tweede deel zal ik, in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2024 – 2029, ook de governance en organisatie van het participatie- en netwerktraject onder de loep nemen. Verschillende actoren spelen er een belangrijke rol in. Lokale besturen staan in voor het ontsluiten van aanbod in hun gemeente, de agentschappen integratie en inburgering begeleiden de inburgeraar én de lokale besturen en heel wat burgers en maatschappelijke organisaties stellen zich open om de inburgeraar in staat te stellen om dit traject te doorlopen. Ik wil hierbij nagaan of de verschillende actoren er samen in slagen om vraag en aanbod op elkaar te laten aansluiten, en waar eventuele bijstellingen nodig zijn.

Aanvullend op het bestaande inburgeringsaanbod worden in 2026 voorbereidingen getroffen om reeds in het land van herkomst een voortraject aan te bieden. Op basis van de krijtlijnen die op 6 juni 2025 door de Vlaamse Regering werden goedgekeurd, zal dit ook worden meegenomen in het regelgevend traject. Dit aanbod wordt ontwikkeld voor derdelands gezins- en arbeidsmigranten die een visumaanvraag hebben ingediend met het oog op verhuis naar Vlaanderen of Brussel. Via een digitaal zelfstudiepakket, dat modulair wordt samengesteld op maat van deze doelgroepen, krijgen kandidaten reeds de informatie die nodig is in functie van hun aankomst in Vlaanderen. Er wordt in opvolging voorzien om ervoor te zorgen dat de migrant na aankomst snel zijn inburgeringstraject kan verderzetten. Met de federale partners zetten we de samenwerking verder om gegevensuitwisseling, toeleiding en communicatie te verzekeren. Daar waar nodig zullen we afsprakenkaders formaliseren.

Daarenboven wil ik ook, eenmaal aangekomen, de verplichting tot inburgering uitbreiden naar arbeidsmigranten van buiten de EU. Wat dit concreet zal betekenen heb ik op 19 september 2025 medegedeeld aan de Vlaamse Regering. Arbeidsmigranten zullen na hun aanvraag voor een gecombineerde arbeids- en verblijfsvergunning toegang kunnen krijgen tot een digitaal zelfstudiepakket (zie inburgering in het land van herkomst). Eenmaal aangekomen in Vlaanderen zijn zij verplicht om dit voortraject te volgen en kunnen zij het volledige inburgeringstraject altijd verderzetten bij één van de agentschappen integratie en inburgering. Indien de arbeidsmigrant niet voldoet aan deze verplichting zal WEWIS geen hernieuwing van de arbeidsvergunning toekennen. Ook voor het realiseren van deze beleidsambitie zullen er regelgevende aanpassingen nodig

zijn. De afgesproken modaliteiten vinden ook hun doorvertaling in de ontwikkeling van het modulair MO.

Ook in 2026 blijf ik 4.000 inburgeringstrajecten aanbieden in Brussel. Daarbij zal ik, samen met het Agentschap Integratie en Inburgering (verder AgII), inzetten op de bekendmaking van dit aanbod en zet ik acties op om verschillende doelgroepen te bereiken. Ook zet ik mee mijn schouders onder het Totaalplan Nederlands in Brussel. Zo bekijk ik samen met AgII op welke manier we het Vlaams inburgeringstraject in Brussel meer in de kijker kunnen zetten. Ik onderzoek op welke manier lokale besturen meer betrokken kunnen worden bij de doorverwijzing van nieuwkomers naar dit traject. Ik zal ook inburgeraars maximaal toeleiden naar het brede netwerk van Nederlandstalige diensten en organisaties (het 'N-netwerk') in Brussel. Tot slot blijf ik de ontwikkelingen in verband met de verplichte inburgeringstrajecten in Brussel nauwgezet opvolgen en blijf ik de belangen van de Vlaamse trajecten verdedigen.

1.1.2. OD 1.2: We intensifiëren het opleidings- en arbeidsmarkttraject om inburgeraars snel en duurzaam aan het werk te krijgen

Ondanks een stijging in de werkzaamheidsgraad van nieuwkomers, blijven er significante hindernissen zoals een gebrek aan 'upskilling', moeizame diploma-erkenning en onvoldoende beheersing van het Nederlands bestaan.

In het activeringsbeleid van inburgeraars zijn meerdere actoren betrokken. Naast de agentschappen integratie en inburgering nemen ook VDAB en - voor bepaalde doelgroepen - de OCMW's een belangrijke rol op. Daarnaast leveren opleidingsverstrekkers, sectoren en bedrijven en intermediaire organisaties - bijvoorbeeld voor matchmaking - een waardevolle bijdrage. Die veelheid aan actoren maakt het des te belangrijker om de rollen van alle partners duidelijk af te bakenen.

In de mededeling aan de Vlaamse Regering '*Naar een vlotte en duurzame activering van inburgeraars*' van 20 juni 2025 werkte ik de krachtlijnen voor het activeringsbeleid binnen integratie & inburgering verder uit. Voor de agentschappen integratie en inburgering schuif ik daarbij volgende uitgangspunten naar voor:

- Ze versterken hun inzet op professionele activering, maar steeds in aansluiting op hun huidige kernopdrachten. Dit gebeurt zowel binnen de verschillende pijlers van het inburgeringstraject als in hun ondersteuning rond taal en diversiteit, met extra aandacht voor werkgevers.
- Ze erkennen de expertise van de activeringspartners en nemen geen individuele arbeidsbemiddelingstaken over van VDAB of OCMW, maar ondersteunen maximaal binnen hun rol, onder meer via brede levensloopbaanoriëntatie, met aandacht voor arbeidsmarktinzicht.
- De begeleiding wordt afgestemd op het profiel van de inburgeraar, met aandacht voor zelfredzaamheid, leervaardigheid en toekomstperspectief.
- Ze streven naar een kwalitatieve doorverwijzing naar reguliere diensten. Dit vereist dat het aanbod voor inburgeraars (en anderstaligen) relevant en toegankelijk is, en dat partners informatie daarover helder en transparant delen.

Door deze uitgangspunten scherp te stellen, wordt niet alleen de rol van de agentschappen integratie en inburgering duidelijk in kaart gebracht, maar wordt ook bijgedragen aan een beter samenspel tussen alle betrokken activeringspartners. Met deze geïntegreerde aanpak wil ik van bij de start van het inburgeringstraject het professioneel perspectief van de inburgeraar centraal stellen. Ik verwacht van elke partner dat die - vanuit de eigen kerntaak, kennis en expertise - maximaal bijdraagt aan een vlotte en duurzame activering van inburgeraars.

In het kader van die aanpak zal ik onder meer nagaan hoe oriënterende voortrajecten voor inburgeraars kunnen worden ingezet om de aansluiting met de arbeidsmarkt te versterken. Hierbij stemmen we maximaal af met het aanbod van VDAB. Daarnaast wil ik ook werk maken van een afgestemd en toegankelijk ondersteuningsaanbod dat tegemoetkomt aan de concrete noden van werkgevers rond het leren van Nederlands en de integratie op de werkvloer. In 2026 voorzie ik opnieuw in ondersteuning van de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel voor de verdere uitvoering van de proeftuinen. De krachtlijnen uit de mededeling worden daarbij meegenomen. Deze zullen in het voorjaar van 2026 ook leidend zijn bij de evaluatie en verankeringsanalyse van de proeftuinen. Indien uit deze analyse blijkt dat regelgevende aanpassingen nodig zouden zijn, worden deze meegenomen in de voorziene wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid.

1.1.3. OD 1.3: We bestrijden discriminatie en racisme via maatregelen binnen alle domeinen

Integratie en samenleven komen onder druk te staan wanneer personen slachtoffer worden van discriminatie of racisme. Dit wil ik dan ook veroordelen en mijn bijdrage leveren om dit tegen te gaan.

Vlaanderen voert een breed antidiscriminatie- en racismebeleid. Via het Gelijkekansendecreet wordt een kader geboden dat bescherming biedt tegen discriminatie binnen alle domeinen. Dit kader voorziet in sensibiliseringsacties, bemiddeling en adviezen via de Vlaamse gelijkheidsorganen.

Binnen mijn bevoegdheid ligt de focus op sensibilisering en preventie tegen discriminatie en racisme binnen het kader van het Inburgerings- en integratiedecreet. Dit is dan ook één van de vier doelstellingen binnen het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid. Vertrekkend vanuit het Vlaamse kader lever ik ook een bijdrage aan interfederale initiatieven.

Ook zet ik de ondersteuning voor het Roma Experts Netwerk verder. Via dit netwerk wordt de opgebouwde expertise rond Roma ingezet waar nodig en dragen we bij aan interfederale initiatieven.

1.1.4. OD 1.4: We stimuleren en inspireren andere domeinen en actoren om mee te werken aan het integratie- en inburgeringsbeleid

De uitdagingen én oplossingen voor een succesvolle integratie van alle burgers situeren zich in tal van levensdomeinen, zoals welzijn, onderwijs, werk, wonen, sport,... De sleutels om de doelstellingen van het integratiebeleid te realiseren liggen dus ook bij andere Vlaamse beleidsdomeinen.

Wat betreft het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid dat in 2025 werd goedgekeurd, zal ik de uitvoering opvolgen, de beleidsdomeinen blijven ondersteunen en aanmoedigen om actie te ondernemen waarbij ik ook steeds blijf zoeken naar opportuniteiten tot samenwerking of het nemen van eigen initiatieven.

In het kader van de eventuele koppeling van verblijfsvoorwaarden en taalvereisten aan Vlaamse sociale ondersteuning zal ik, op basis van een externe juridische analyse, mijn collega-ministers informeren over eventuele mogelijkheden.

Waar nodig zal ik ook met de federale collega's afstemmen: over de implementatie en inwerkingtreding van het Europese asiel- en migratiepact, over de samenwerking in het kader van de nieuwkomersverklaring in de federale verblijfswet en in het kader van de

beoordeling van het tijdelijke verblijfsrecht, de versterkte integratie-inspanningen als voorwaarde voor het leefloon, en van de toekenning van het permanente verblijfsrecht d.m.v. een automatische gegevensuitwisseling tussen de betrokken Vlaamse diensten en de Dienst Vreemdelingenzaken.

1.2. SD 2: We versterken het samenleven

1.2.1. OD 2.1: We zetten in op het versterken van sociale cohesie

Samenleven is een verhaal van elke dag. We leven niet naast elkaar maar met elkaar. Het stimuleren van ontmoeting, dialoog en verbinding is belangrijk om de sociale cohesie in onze samenleving te versterken. Enkel door in contact te komen met elkaar en elkaar te leren kennen, kunnen vooroordelen bestreden worden en het kan het begrip voor elkaar verbeteren.

Het is inherent aan mensen om vertrouwde contexten op te zoeken. Men vindt er herkenbaarheid, een vangnet, gedeelde tradities, sociaal contact,... In een superdiverse samenleving is het dan ook niet abnormaal dat personen van buitenlandse herkomst, en meer specifiek nieuwkomers, in eerste instantie de eigen gemeenschap opzoeken. Wanneer dat echter een doorgedreven reflex wordt en mensen zich volledig (blijven) terugplooien op de eigen, vertrouwde contexten wordt de sociale samenhang in de samenleving potentieel ondermijnd. Als er weinig of geen ontmoetingen plaatsvinden, is het moeilijk tot dialoog, verbinding en vertrouwen te komen. In extreme gevallen ontstaan dan parallelle, gesegregeerde of gesloten gemeenschappen die zich onder andere op basis van etnisch-culturele en/of religieuze lijnen bewust/onbewust ruimtelijk op zichzelf terugplooien en zich afschermen van de bredere samenleving.

Parallelle gemeenschappen brengen potentiële risico's met zich mee. Wanneer men niet/amper in contact komt met de bredere samenleving, ontstaat het risico op mis- en desinformatie over de 'buitenwereld'. Dat kan leiden tot wantrouwen, onbegrip en vijandigheid en het zich afzetten tegen de bredere samenleving. Parallelle gemeenschappen kunnen dan ook bijdragen tot het ontstaan van schadelijke polarisatie en het ondermijnen van sociale samenhang. In extreme gevallen is het mogelijk dat extremisme en/of gewelddadige radicalisering ontstaat en zelfs illegale handelingen gesteld worden.

Daarom wil ik een actiegericht onderzoek voeren naar parallelle gemeenschappen in Vlaanderen, met als doel zicht te krijgen op innovatieve methodieken om de segregatie te doorbreken en sociale cohesie te bevorderen. In een eerste fase worden parallelle gemeenschappen conceptueel afgebakend en succesvol gebleken methodieken geïnventariseerd.

In 2026 start ik ook met een inclusief sociale cohesiebeleid. De klemtoon komt te liggen op Nederlands, werk en onderwijs, met specifieke aandacht voor vrouwen en meisjes. Ik voorzie ondersteuning voor lokale besturen vanuit de agentschappen integratie en inburgering en expertenorganisaties om bijkomend aanbod te ontwikkelen waar lokale besturen gebruik van kunnen maken.

Wijken waar samenlevingsuitdagingen groter zijn verdienen extra aandacht om de integratie vlot te laten verlopen en de sociale cohesie te versterken. In samenwerking met de lokale besturen wil ik in een doordachte aanpak voorzien voor die aandachtswijken. Ik lanceer in eerste instantie een bevraging van de lokale besturen om zicht te krijgen op de knelpunten en noden. In afstemming met de lokale besturen werken we aan decretale handvaten voor een doortastende aanpak van samenlevingsproblematieken.

Ik wil ook de sociale cohesie in de landelijkere gebieden versterken. Het platteland biedt veel mogelijkheden, maar het staat ook onder druk. Met mijn administratie wordt bekeken welke acties rond integratie en samenleven in het Plattelandspact opgenomen kunnen worden en welke initiatieven gezamenlijke genomen kunnen worden. Dit engagement werd ook mee opgenomen in het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid.

1.2.2. OD 2.2: We versterken de Nederlandse taal als verbindende factor in de samenleving

Een gemeenschappelijke taal is zowel van belang om de zelfredzaamheid van individuen te verhogen maar is ook belangrijk in het kader van sociale cohesie. Het snel en adequaat aanleren van het Nederlands door nieuwkomers en anderstaligen is een aspect waar ik vanuit mijn bevoegdheid sterk op inzet, zie ook OD 1.1 (regelgevende en operationele voorbereiding van het optrekken van het taalniveau binnen het inburgeringstraject naar B1 mondeling).

De Nederlandse taal versterken is ook een horizontale opdracht voor alle beleidsdomeinen. Het volwassenenonderwijs voorziet in formele NT2-lessen, het reguliere onderwijs is een cruciale actor voor de taalverwerving bij kinderen en jongeren, VDAB ondersteunt anderstaligen in Nederlands op de werkvloer en de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel staan in voor de screening, oriëntering en doorverwijzen van anderstaligen naar het geschikte taalaanbod. Ze ondersteunen en begeleiden lokale besturen en organisaties in het uittekenen van een samenhangend oefenkansenaanbod. Voor het effectief opzetten van oefenkansen moet de gehele samenleving worden geëngageerd, vanuit alle mogelijk levensdomeinen.

Daarom werd binnen het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid ook een doelstelling opgenomen voor wat betreft de versterking van de Nederlandse taalvaardigheid bij anderstaligen. Beleidsdomeinen kunnen hieraan bijdragen door binnen hun werking laagdrempelige en kwaliteitsvolle oefenkansen Nederlands te faciliteren en een doorverwijzende rol op te nemen naar NT2-aanbod of andere vormen van taalondersteuning. Ook kunnen ze gebruik maken van de adviserende rol van de agentschappen integratie en inburgering of het Huis van het Nederlands Brussel rond het opleggen van taalvereisten, met aandacht voor de haalbaarheid en de ondersteuning die anderstaligen daarbij nodig hebben. Ik zal de uitvoering van deze acties opvolgen en samen met de andere actoren zoeken naar manieren om knelpunten aan te pakken, samenwerkingen versterken en succesvolle praktijken uit te dragen.

Ook in Brussel zet ik in op het versterken van de Nederlandse taal. Dit doe ik - samen met mijn collega-minister van Brussel - door uitvoering te geven aan het Totaalplan Nederlands in Brussel. Zo zet ik mee in op het organiseren van oefenkansen Nederlands voor anderstalige Brusselaars die Nederlands willen leren, zet ik mee in op de zichtbaarheid van het Nederlands in Brussel door mee te werken aan een communicatiecampagne, en zorg ik mee voor een maximale toeleiding van ouders naar een NT2-aanbod op maat.

Omdat ik het bieden van oefenkansen als cruciaal beschouw in het aanleren van een taal, startte ik in 2025 het project 'Oefenkansen Nederlands' op. Met dit project wil ik meer aanbod oefenkansen Nederlands en volgens de noden van de taalleerder bewerkstelligen. De agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel nemen in dit project een centrale rol op in partnerschap met de lokale besturen. Hiervoor lanceerde AgII eind 2025 een subsidieoproep om samen een meer kwalitatief en duurzaam verankerd aanbod oefenkansen Nederlands uit te bouwen.

AgII zal deze lokale besturen ondersteunen in de organisatie van dit aanbod door o.a. advies te verlenen op lokaal niveau, kennisdeling mogelijk te maken, goede praktijken uit te wisselen... Ook de stedelijke agentschappen Atlas en Amal gaan bijkomende kwalitatieve en duurzame oefenkansen organiseren. Om bijkomende inzichten te verwerven omtrent oefenkansen, zal parallel een onderzoek opstarten naar de impact ervan op het taalverwervingsproces van anderstaligen. In 2026 zal hiervoor - samen met een onderzoekspartner - een aanpak worden bepaald, data worden verzameld en analyses worden uitgevoerd. Aanvullend zal ook een wervings- en communicatiecampagne worden opgezet om anderstaligen maximaal toe te leiden naar oefenkansen Nederlands en Nederlandstaligen te stimuleren om een rol op te nemen in het taalverwervingsproces van anderstaligen.

Tot slot hebben de technologische ontwikkelingen de voorbije jaren een sterke versnelling gekend. Zo wordt artificiële intelligentie steeds vaker ingezet, ook binnen het domein van vertaling en communicatie. De agentschappen integratie en inburgering werken aan de kwaliteitscontrole van de beschikbare vertaalapps. Daarnaast voorzien zij in opleidingen aan gebruikers van sociaal tolken in het gebruik van vertaaltechnologie. Tot slot bekijken zij verder op welke manier deze nieuwe technologieën een plaats hebben in hun reguliere werking, net om een coherent taalbeleid en het aanleren van het Nederlands in Vlaanderen te helpen versterken.

1.2.3. OD 2.3: We bestrijden gewelddadige radicalisering en schadelijke polarisatie, zowel online als offline

In de strijd tegen gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie, zal ik, samen met mijn collega-ministers, het geïntegreerde actieplan uitrollen zoals dat in 2025 werd goedgekeurd.

De Vlaamse lokale besturen zijn een cruciale partner in deze aanpak. Voor een veilig en verbindend Vlaanderen voorzie ik in een structurele basisfinanciering voor hun lokale regierol. Lokale besturen die willen meewerken, hebben tot 15 januari 2026 de tijd om de Vlaamse beleidsprioriteiten op te nemen in hun strategische meerjarenplanning en deze in te dienen. Ten laatste op 30 april 2026 wordt een beslissing genomen over welke lokale besturen ook effectief in aanmerking komen voor bijkomende middelen.

Om de lokale besturen te ondersteunen, biedt het betreffende decreet de mogelijkheid om partnerorganisaties voor beleidsondersteuning en praktijkontwikkeling over gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie te erkennen. De erkenning van partnerorganisaties moet zorgen voor een stabiel en kwaliteitsvol aanbod dat ondersteuning zal bieden voor alle facetten van de lokale regierol. Vanaf 1 januari 2026 zullen deze partnerorganisaties, op basis van een doorlopen procedure in het najaar 2025, van start gaan.

Daarnaast lanceerde ik, ter ondersteuning van de lokale besturen en hun lokale partners, een opdracht om een e-learning te ontwikkelen. De e-learning moet helpen om vroegtijdig signalen van gewelddadige radicalisering te herkennen en kennis en handvatten aanreiken voor een betere detectie en risico-inschatting van potentiële risico's.

Het decreet voorziet tevens in de mogelijkheid om experimentele subsidies toe te kennen, indien er sprake is van acute en nieuwe ondersteuningsnoden. Om extra ondersteuningsaanbod uit te werken rond schadelijke polarisatie, die kan ontstaan naar aanleiding van conflicten uit het buitenland, nam ik het initiatief om de stad Antwerpen te ondersteunen. Het project focust op de versterking van Antwerpse scholen, de preventie van radicaal gedrag en spanningen via de-escalatie en herstel, en de

versterking van de relatie tussen jongeren, jeugdwerk en politie. Het project loopt nog tot 30 september 2026.

Daarnaast worden, op basis van een oproep die in het najaar 2025 werd gelanceerd, projecten opgezet rond specifieke omstaanderstrainingen om veilig in te spelen op de straatcultuur. Uit de actuele analyse, die in het voorjaar werd goedgekeurd, bleek de opgang van die straatcultuur in onze steden en gemeenten en scholen. Om de lokale besturen hierin te kunnen ondersteunen, zullen binnen de projecten gepaste methodieken worden ontwikkeld.

Tot slot zal ik het belang van een samenwerkingsakkoord LIVC-R bij de bevoegde federale collega aankaarten. Om de LIVC-R-werking nog verder te optimaliseren, zal ik zelf alvast een studieopdracht naar de effectiviteit van de LIVC-R laten uitvoeren bij Vlaamse lokale besturen waarbij we ook bevragen welke optimalisatie noodzakelijk is. Het doel van dit onderzoek is om inzicht te krijgen in de factoren die de effectiviteit van de LIVC-R beïnvloeden, met concrete aanbevelingen om de samenwerking, signalering en casusaanpak te verbeteren. Het onderzoek zal starten op 1 februari 2026.

1.3. SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid

1.3.1. OD 3.1: We maken van de beleidsuitvoerende actoren nog efficiëntere organisaties

Met AgII, Atlas, Amal en het Huis van het Nederlands Brussel hebben we sterke partners op het vlak van integratie, inburgering en taal. Hiermee is Vlaanderen vandaag internationaal al een voorbeeld.

Er wordt steeds op zoek gegaan naar mogelijkheden om van de agentschappen integratie en inburgering nog efficiëntere organisaties te maken. Administratieve vereenvoudiging en vermindering van de regeldruk moet het uitgangspunt zijn met focus op de kerntaken, zijnde kwaliteitsvolle inburgeringstrajecten aanbieden aan nieuwkomers in Vlaanderen en voor AgII lokale besturen ondersteunen in de regie van het lokale integratiebeleid.

Digitalisering van de dienstverlening kan ook bijdragen aan efficiëntiewinsten. De agentschappen integratie en inburgering en het huis zetten hier daarom dan ook volop op in. Een van de grootste trajecten is de vernieuwing van het cliëntvolgsysteem. Allis vervangt het cliëntvolgsysteem (KBI) dat ter beschikking gesteld wordt aan de agentschappen integratie en inburgering, het Huis van het Nederlands Brussel en het Agentschap Binnenlands Bestuur (i.f.v. handhaving) om de kerntaken uit het decreet te vervullen. Het systeem faciliteert ook de elektronische gegevensuitwisseling in het kader van inburgeringstrajecten, taalkennis Nederlands en Nederlands als tweede taal-trajecten met de Vlaamse onderwijsadministratie, VDAB, Actiris, lokale besturen en OCMW. Allis zal de komende jaren een groeipad kennen. Door het doorvoeren van doorgedreven automatisaties en uitwisselingen met partners zal de werking efficiënter worden. Daarnaast zetten de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel nog in op andere digitaliseringsprojecten. Zo wordt bv. ook ingezet op het online leren en testen van de verschillende klantgroepen (inburgeraars, anderstaligen, lokale besturen, organisaties, (kandidaat)-tolken). Online leren maakt activerend en tijd- en plaat onafhankelijk leren mogelijk en is bij uitstek geschikt om de deelnemer de mogelijkheid te bieden om de training of opleiding te volgen wanneer en op welke manier zij dat willen. Door intake testen uit het inburgeringstraject te digitaliseren wordt eveneens optimalisatie doorgevoerd.

Maar digitalisering brengt ook aandachtspunten met zich mee. Zo zijn niet alle inburgeraars en anderstaligen (voldoende) digitaal vaardig of hebben toegang tot randvoorwaarden om digitale producten of diensten te gebruiken. De agentschappen

integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel zetten daarom in op e-inclusie in hun werking, onder andere door digitale screening en een digitaal voortraject voor wie het nodig heeft, voorafgaand aan MO.

- 1.3.2. OD 3.2: We ondersteunen lokale besturen als regisseur omdat integratie, inburgering en samenleven in de eerste plaats lokaal gebeurt

Op 6 juni 2025 bood ik door middel van een mededeling aan de Vlaamse Regering inzicht in het geheel van ondersteuning die ik bied voor de uitbouw van een lokaal integratiebeleid. Daarop ga ik in 2026 verder bouwen. Ten eerste zullen alle lokale besturen vanaf 2026 beroep kunnen doen op de ondersteuning van de agentschappen integratie en inburgering. Zij vormen het eerste aanspreekpunt voor lokale besturen met vragen over inburgering en integratie. Ze voorzien lokale besturen van informatie, data, wetgeving en praktijken. Zeker voor kleinere lokale besturen vormen de agentschappen integratie en inburgering een belangrijke gids in het landschap. Lokale besturen kunnen rekenen op persoonlijke ondersteuning via een vaste aanspreekpersoon en een basispakket van gratis, kwaliteitsvolle producten en diensten.

Daarnaast ga ik in 2026 van start met een inclusief sociaal cohesiebeleid. Nederlands, werk en onderwijs worden prioritaire aandachtsdomeinen, met ook specifieke aandacht voor vrouwen en meisjes. Dat beleid vindt op verschillende manieren uitwerking. Ten eerste heb ik AgII de opdracht gegeven een aanbod op individueel en collectief niveau uit te werken voor lokale besturen. Zo zullen lokale besturen boven op het basisaanbod van AgII, ondersteund kunnen worden. De door AgII ontwikkelde tools zullen ook door Amal en Atlas gebruikt kunnen worden, ter ondersteuning van de steden Gent en Antwerpen.

Zoals vermeld in OD 1.2 hecht ik ook veel belang aan het creëren van oefenkansen Nederlands. Vanaf 1 januari 2026 worden lokale besturen gefinancierd om daarin (bijkomend) een kwalitatief aanbod te organiseren.

Tot slot zullen in 2026 betrouwbare, kwaliteitsvolle en onpartijdige expertenorganisaties een aanbod ontwikkelen waar de lokale besturen gebruik van kunnen maken (zie OD 2.1).

- 1.3.3. OD 3.3: We geven het beleid vorm in een sterk en daadkrachtig partnerschap met het middenveld en ondersteunende organisaties

In 2026 worden voorbereidingen getroffen voor de erkenning van een nieuwe participatieorganisatie.

- 1.3.4. OD 3.4: We werken aan een wetenschappelijk onderbouwd beleid en de monitoring en evaluatie ervan

Het is cruciaal dat een doordacht en wetenschappelijk onderbouwd beleid wordt gevoerd dat vandaag een antwoord biedt op de trends en onzekerheden van morgen. Ik investeer daarom doelgericht in monitoring, waar het kan tot op het lokale niveau.

De administratieve data van de Barometer Samenleven worden geactualiseerd in 2026. De volgende bevraging is voorzien voor 2027. De voorbereidingen worden opgestart in 2026.

De Lokale Integratiescan, wat een onderdeel is van de gemeente-en stadsmonitor, wordt ook in 2026 geactualiseerd met de meest recente datareeksen en zal zo aan de nieuwe lokale bestuursploegen een bruikbare analyse bieden waarop het lokale integratiebeleid kan worden geënt.

Door de overgang van het cliëntvolgsysteem KBI-connect naar Allis binnen inburgering, zal worden verkend op welke wijze de data het best zullen ontsloten worden, bijvoorbeeld in een dashboard op maat van de lokale besturen.

In 2026 wordt een onderzoek voorbereid naar de integratie van tijdelijk ontheemden in Vlaanderen. In Vlaanderen missen we diepgaande inzichten in de leefwereld van deze groep. Tot op heden zijn er weinig onderzoeken gebeurd die de tijdelijk ontheemden uit Oekraïne zelf bevragen over hun positie in Vlaanderen en de gevolgen van de bredere beleidsaanpak op hun leefomstandigheden en integratie.

In 2026 wil ik een actiegericht onderzoek opstarten naar 'parallele gemeenschappen' op basis van etnisch-culturele en/of religieuze lijnen in Vlaanderen. Dit onderzoek wil niet enkel parallele gemeenschappen in Vlaanderen in kaart brengen, maar ook een aanpak bieden om aantal experimenten binnen lokale besturen op te starten en te evalueren (zie OD 2.1).

Zoals vermeld onder vorige doelstellingen zullen een aantal beleidsevaluatieve onderzoeken opgestart worden in 2026. Er zal een impactevaluatie opgestart worden over het participatie-en netwerktraject binnen inburgering (zie OD 1.1). Daarnaast wil ik een onderzoek laten uitvoeren naar de impact van oefenkansen Nederlands. Dit onderzoek is essentieel om het aanbod optimaal af te stemmen op het profiel en de wensen van de taalleerder (zie OD 1.2). Ten slotte zal ik om de LIVC-R-werking nog verder te optimaliseren een studieopdracht over de effectiviteit en voor de optimalisatie van de LIVC R werking in Vlaamse lokale besturen laten uitvoeren (zie OD 1.4).

Ook in 2026 wordt de netwerkgroep integratieonderzoek verdergezet. De netwerkgroep heeft tot doel om onderzoekers, universiteiten en hogescholen, lokale besturen, de agentschappen integratie en inburgering, het Huis van het Nederlands Brussel, middenveldorganisaties en beleidsmedewerkers over de beleidsdomeinen heen samen te brengen om inzichten en informatie uit te wisselen en kennis op te bouwen. De netwerkgroep werkt steeds thematisch, dus afhankelijk van het thema wordt hier door experts en geïnteresseerden aan deelgenomen.

1.3.5. OD 3.5: We werken actief mee op internationaal niveau en leren van buitenlandse goede praktijken

Ik zal blijven inzetten op het uitdragen van de voortrekkersrol van Vlaanderen op het vlak van inburgering door onze ervaring en kennis te delen met andere Europese regio's en lidstaten, alsook binnen internationale fora en organisaties zoals de Raad van Europa, de OESO en de Verenigde Naties.

Ik zoek daarbij ook verder naar allianties met gelijkgezinde lidstaten over het belang van onder meer inburgering in het land van herkomst, arbeidsmigranten en EU-migranten, en taal. Ik bekijk verder welke lessen we kunnen leren van andere landen of regio's – zoals van Noorwegen in het voorbije jaar – rond sociale cohesie, arbeidsmarktintegratie, taal en de rol van bedrijven. Ik denk daarbij onder andere aan de Scandinavische landen, Oostenrijk, Nederland, Duitse Deelstaten, Canada en Quebec en het Verenigd Koninkrijk.

1.4. Budgettair kader voor het begrotingsjaar

INTEGRATIE EN INBURGERING, MVG excl. DAB

(duizend euro)

	AO			TO		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-ontvangsten (werking en toelagen (OW))	200	0	200	0	0	0
Toelagen (ontvangsten interne stromen (OI))	0	0	0	0	0	0
Overige (ontvangsten leningen (OL), ontvangsten participaties (OP); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	200	0	200	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

De middelenbegroting voor de ISE integratie en inburgering bedraagt voor 2026 200 keuro. Het gaat om eventuele terugvorderingen van subsidies.

(duizend euro)

	VAK			VEK		
	BA 2025	evolutie	BO 2026	BA 2025	evolutie	BO 2026
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	56.528	-5.495	51.033	57.531	-5.495	52.036
Toelagen (interne stromen (IS))	63.617	994	64.611	63.617	994	64.611
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal	120.145	-4.501	115.644	121.148	4.501	116.647
Aanwending VAK-ruiter						

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

De uitgavenbegroting voor de ISE integratie en inburgering bedraagt voor 2026 115.644 keuro VAK. De uitgavenbegroting bedroeg 120.145 keuro in 2025, 121.987 in 2024 en 105.378 in 2023.

Het budget 2026 wordt voornamelijk aangewend voor de toelage aan het Agentschap Integratie en Inburgering (64,6 miljoen euro; SD 1,2,3), algemene werkmiddelen, projectsubsidies en de reguliere subsidies aan o.a. de stedelijke Agentschappen Integratie en Inburgering Atlas en Amal (51 miljoen euro; SD 1,2,3).

De belangrijkste bijkomende kredieten bovenop de kredietevolutive bij ongewijzigd beleid zijn de middelen voor de versterking van het Nederlands van volwassenen naar het taalniveau B1 mondeling: 7.000 keuro.

De overige wijzigingen t.a.v. de begroting 2025 worden toegelicht per begrotingsartikel.

SJ0-9SFCADA-OW - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit artikel komen de ontvangsten in kader van het handhavingsbeleid inburgering (boetes) en andere terugvorderingen in kader van het Integratie en Inburgeringsbeleid.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	200	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	200	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Geen wijzigingen.

SJ0-9SFCADY-OI - AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Pro memorie. Op dit artikel komen de eventuele terugvorderingen van subsidies aan het Agentschap Integratie en Inburgering.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)		
	AO	TO	LO
BA 2025	0	0	0
Bijstellingen BO 2026	0	0	0
BO 2026	0	0	0

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

Geen wijzigingen.

Uitgavenartikelen

SJ0-1SFC2DA-WT - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel omvat de werkingsmiddelen voor de uitbouw van het integratie- en inburgeringsbeleid. Dit begrotingsartikel heeft betrekking op SD 1, 2 en 3. De belangrijkste posten op dit begrotingsartikel zijn de subsidies aan de lokale besturen voor de stedelijke agentschappen Integratie- en Inburgering in Stad Antwerpen en Gent. De resterende middelen worden voorzien voor projecten ter ondersteuning van het integratie en inburgeringsbeleid, de subsidiëring van een aantal organisaties (waaronder het Huis van het Nederlands Brussel en de participatieorganisatie) en de ondersteuning van de algemene werking (communicatie, studies, uitgaven in kader van het handavingsbeleid, beleidsvoorbereidend onderzoek ...).

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	56.528	57.531
<i>Index</i>	322	322
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-5.817	-5.817
BO 2026	51.033	52.036
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutive:

	(duizend euro)		
Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Van SJ0-1SFC2DY-IS	313	313	Eenmalig BO 2025: Verhoging toelage AgII Nedbox
Naar SJ0-1SFC2DY-IS	-313	-313	Verhoging toelage AGII Nedbox -recurrent vanaf 2026 naar AGII
TOTAAL	0	0	

	(duizend euro)		
Andere bijstellingen	VAK	VEK	Toelichting
Turboplan inburgering en activering	-10.000	-10.000	geleidelijke afbouw voor turboplan inburgering en activering
Generieke maatregel subsidies (210 miljoen euro)	-2.817	-2.817	Besparing op subsidies – gedeelte integratie- en inburgeringsbeleid
Versterking Nederlands volwassenen (B1 Mondeling)	7.000	7.000	Versterking Nederlands volwassenen (B1 Mondeling)
TOTAAL	-5.817	-5.817	

Op dit artikel worden enerzijds de reeds bij de formatie afgesproken geleidelijke afbouw van de middelen voor het turboplan inburgering en activering (10 miljoen euro) voorzien en anderzijds de bijdrage van het beleidsveld Integratie en Inburgering in de generieke efficiëntie-oefening op subsidies (2,8 miljoen euro).

Daarnaast worden de middelen van het uitbreidingsbeleid toegevoegd. Het betreft hier de middelen voor de versterking van het Nederlands van volwassenen naar het taalniveau B1 mondeling. Hiervoor zijn ook bijkomende ingrepen nodig door de Agentschappen en het Huis van het Nederlands in de uitvoering van hun rol m.b.t NT2.

SJ0-1SFC2DW-IS - VZW DE RAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Pro memorie artikel voor eventuele toelagen aan vzw De Rand met betrekking tot integratie en inburgering.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	0	0
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	0	0
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:

Geen wijzigingen

SJ0-1SFC2DY-IS - AGENTSCHAP INTEGRATIE EN INBURGERING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt aangewend voor de structurele financiering van het Agentschap Integratie en Inburgering.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BA 2025	63.617	63.617
<i>Index</i>	999	999
<i>Compensaties</i>	-5	-5
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BO 2026	64.611	64.611
Aanwending VAK-ruiter		

Inhoudelijke toelichting kredietevolutie:**(duizend euro)**

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2026
TOTAAL	-5	-5	

Overige entiteiten onder toezicht**Agentschap Integratie en Inburgering****Omschrijving**

Het Agentschap Integratie en Inburgering werd opgericht bij beslissing van 22 november 2013 van de Vlaamse Regering en heeft tot opdracht om, overeenkomstig het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid, het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid te ondersteunen, te stimuleren en te begeleiden.

Ontvangstenartikelen

SM0-BSFCADA-OW: ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - INTEGRATIE EN INBURGERING - UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel bevat alle andere ontvangsten van het Agentschap Integratie en Inburgering, die niet gefinancierd worden door een interne stroom vanuit de Vlaamse overheid. De belangrijkste componenten worden gevormd door de subsidie Sociale Maribel, de inkomsten vanuit projectfinanciering van andere overheden, de ontvangen retributies voor het betalend maken van het inburgeringstraject en de doorfacturatie van de tolkenprestaties aan de gebruikers.

BA2025	BO2026
4 057	5 778

Kredietevolutie: +1 721 keuro

+941 keuro doorfacturatie van tolkenprestatie: bijkomende ontvangsten die ook worden vertaald aan de uitgavenzijde voor tolkenkosten

+551 keuro retributies uit betalend maken van het inburgeringstraject: bijstelling raming voor 2026 op basis van activiteitencijfers 2024 (eerste volledige uitvoeringsjaar)

+146 keuro ontvangen projectsubsidies ander overheden

+ 54 keuro federale toelage Sociale Maribel

+ 29 keuro inkomsten uit gegeven vormingen

SM0-BSFCAZZ-OG: OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat de overgedragen saldi van de voorgaande begrotingsjaren.

BA 2025	BO 2026
37 736	37 583

Kredietevolutie: -153 keuro

Intering begroot in BA2025

SM0-BSFCAZZ-OI: ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel bevat alle interne stromen vanuit de entiteiten van de Vlaamse Overheid naar het Agentschap Integratie en Inburgering. Deze interne stromen bestaan in 2026 uit een vaste toelage van het Agentschap Binnenlands Bestuur.

BA 2025	BO 2026
63 617	64 611

Kredietevolutie: +994 keuro

	VAK	VEK
BA 2025	63.617	63.617
<i>Index</i>	+ 999	+ 999
<i>Compensaties</i>	-5	-5
BO 2026	64 611	64 611

Index	VAK	VEK	Toelichting
	1 018	1 018	Index BO 2026 2% kruissnelheid spilindex jan 2025
	-19	-19	Correctie index BA2025 GZI 2,6 ipv 3%
TOTAAL	+ 999	+ 999	

Compensaties	VAK	VEK	Toelichting
Naar CB0-1CBX2AC-PR	-5	-5	Actieplan Energie-efficiëntie BO 2026
TOTAAL	-5	-5	

Uitgavenartikelen

SM0-ASFC2DA-LO: LONEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Op dit begrotingsartikel worden de voorziene loonkosten ingeschreven van het personeel.

BA 2025		BO 2026	
VAK	VEK	VAK	VEK
53 387	53 387	54 767	54 767

Kredietevolutie: +1.380 keuro

+1.018 keuro indexering BO 2026 (spilindex jan 2025)

– 19 keuro correctie indexering BA 2025 GZI 2,6 ipv 3%

+ 303 keuro extra personeel ivm betalend maken inburgeringstraject

+ 78 keuro personeel voor gefinancierde projecten door EU, lokale besturen,...

SM0-AFSC2DA-WT: WERKING EN TOELAGEN – INTEGRATIE EN INBURGERING – UITBOUW VLAAMS INTEGRATIE- EN INBURGERINGSBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel bestaat uit algemene werkingskosten en kosten gerelateerd aan gebouwen.

BA 2025		BO 2026	
VAK	VEK	VAK	VEK
14 191	14 440	15 500	15 775

Kredietevolutie: +1 309 keuro

+ 941 keuro meer Sociaal Tolk- en vertaalopdrachten

+ 248 keuro kosten gerelateerd aan het betalend maken van het inburgeringstraject

+ 151 keuro gefinancierde projecten door EU, lokale besturen,...

– 5 keuro energetische besparingen

SM0-ASFC2ZZ-OV: OVER TE DRAGEN OVERSCHOT VAN HET BOEKJAAR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit artikel geeft het verwachte cumulatief saldo van het Agentschap Integratie en Inburgering weer op het einde van boekjaar 2025.

BA 2025		BO 2026	
VAK	VEK	VAK	VEK
0	37 583	0	37 430

Kredietevolutie: -153 keurp
Intering begroot in BA2025

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Integratie en Inburgering zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands bestuur, Stedenbeleid en Audit lokale besturen.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

AgII: Agentschap Integratie en Inburgering
AMIF: Asiel en Migratiefonds
AO: Algemene Ontvangsten
EU: Europese Unie
IS: Interne stromen (ESR-aggregaat)
ISE: Inhoudelijk structuurelement
LE: Leningen (ESR-aggregaat)
LIVC-R: Lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisering
LO: Leningontvangsten
LO: Lonen (ESR-aggregaat)
MO: Maatschappelijke oriëntatie
NT2: Nederlands als tweede taal
OCMW: Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn
OD: Operationele doelstelling
OI: Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregaat)
OL: Ontvangsten Leningen (ESR-aggregaat)
OP: Ontvangsten Participaties (ESR-aggregaat)
OW: Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)
PA: Participaties (ESR-aggregaat)
PR: Provisies (ESR-aggregaat)
SD: Strategische doelstelling
SERV: Sociaal-economische raad van Vlaanderen
TO: Toegewezen ontvangsten
VAK: Gesplitst vastleggingskrediet
VDAB: Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling
VEK: Gesplitst vereffeningskrediet
WT: Werking en Toelagen (ESR-aggregaat)

VIII. BIJLAGE OVERZICHT BELEIDS -EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN

1. Geplande beleidsinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

- Nog niet van toepassing.

SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlands herkomst, onder wie nieuwkomers

- Opstart van het regelgevende traject om de vrijstelling voor retributies inkomensgerelateerd te maken, om inburgering in het land van herkomst mogelijk te maken en om de verplichting tot inburgering uit te breiden naar arbeidsmigranten van buiten de EU
- Verdere uitrol van de proeftuinen i.h.k.v. de vlotte en duurzame activering van inburgeraars
- Ontwikkeling van modulair aanbod MO en een klantenportaal
- Cesuurverhoging voor test na MO
- Vertaling van de complete MO-module 'Geschiedenis van België' in 23 talen
- Uitrol van het Geïntegreerd Actieplan Horizontaal Integratiebeleid

SD 2: We versterken het samenleven

- Uitrol van een inclusief sociale cohesieplan
- Verdere uitrol van het project 'oefenkansen Nederlands'
- Uitrol van het actieplan preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme
- Financiering van de regierol van de lokale besturen en ondersteunende partnerorganisaties in het kader van preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en schadelijke polarisatie

SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid

- Digitalisering bij de agentschappen integratie en inburgering en het Huis van het Nederlands Brussel
- Erkenning van een nieuwe participatieorganisatie
- Actualiseren de administratieve data in de Barometer Samenleven en de lokale integratiescan

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale, horizontale en overkoepelende beleidsdoelstellingen

SD 1: We streven naar een evenredige participatie en zelfredzaamheid van personen van buitenlands herkomst, onder wie nieuwkomers

- Evaluatieonderzoek over het participatie- en netwerktraject binnen inburgering

SD 2: We versterken het samenleven

- Studieopdracht over de effectiviteit en voor de optimalisatie van de LIVC R werking in Vlaamse lokale besturen
- Actiegericht onderzoek naar parallelle gemeenschappen in Vlaanderen

- Onderzoek naar de integratie van tijdelijk ontheemden in Vlaanderen
- Onderzoek naar de impact van oefenkansen Nederlands

SD 3: We voeren een onderbouwd en gedragen beleid

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen Vlaamse decreten en besluiten Vlaamse Regering

Decreet tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringbeleid

- Titel
Voorlopig onbekend. Hangt af van de wijzigingen die hiermee zullen worden uitgevoerd.
- Korte omschrijving
De overwogen aanpassingen hebben onder meer betrekking op de versterking van het inburgeringstraject en privacy.
- Indicatieve timing
 - o eerste principiële goedkeuring: 12 juni 2026
 - o tweede principiële goedkeuring: 25 september 2026
 - o definitieve goedkeuring: 11 december 2026
 - o indiening in Parlement: 11 december 2026
 - o publicatie Belgisch Staatsblad: 26 maart 2027
 - o inwerkingtreding: 1 september 2027
- Betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid
Agentschap Binnenlands Bestuur
Agentschap Integratie en Inburgering
VDAB
Departement onderwijs

IX. BIJLAGE 'METADATA INDICATOREN'

Benaming	Aantal anderstaligen dat in jaar x-1 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel
Soort indicator	Outputindicator
Berekeningswijze	Aantal anderstaligen dat in jaar x-1 voor het eerst werd ingeschreven in een cursus NT2 in Vlaanderen of Brussel
Bron	Datawarehouse van kruispuntbank inburgering
Meetfrequentie	Jaarlijks
Kwaliteitsbeoordeling	De indicator kan eventueel internationaal vergeleken worden.
Reeds gebruikt in andere documenten	Deze indicator werd in deze vorm nog niet opgenomen in eerdere documenten.